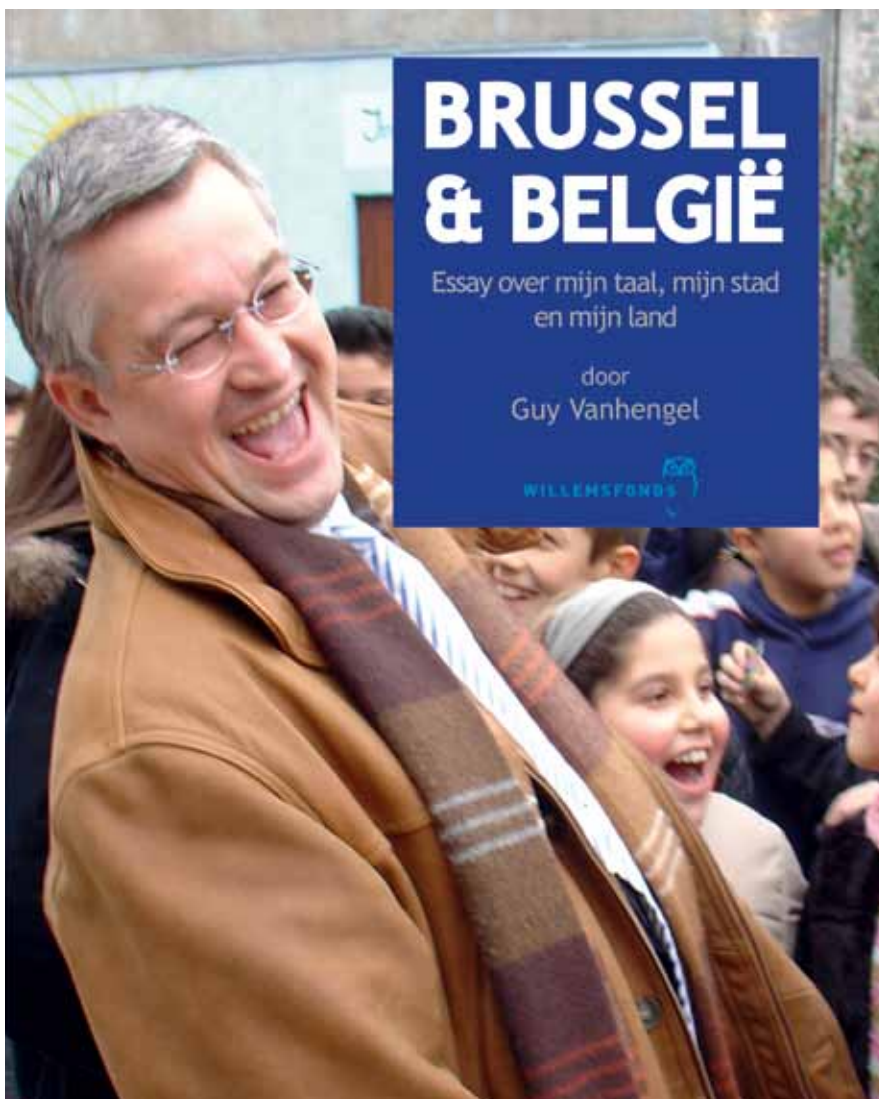

VOLKS BELANG

Jaargang 132 - nummer 7 - september 2011 - maandblad

“Terug naar de taal”

Guy Vanhengel schreef zijn opvattingen over Brussel en België op.

“Als je ten onder gaat, ga dan ten onder met je eigen visie”. Die uitspraak van de Nederlandse wereldvoetballer Johan Crujff zette vicepremier en minister van Begroting in de federale regering Guy Vanhengel ertoe aan om het boekje ‘Brussel & België. Essay over mijn taal, mijn stad en mijn land’ te schrijven. Volksbelang kreeg de primeur om het boekje ‘voor’ publicatie te lezen.

De voorstelling gebeurde zoals we van Guy Vanhengel gewoon zijn: op zijn jaarlijkse ‘Os aan ‘t spit’ in zijn thuishaven Evere. Onder de mensen. Vanhengel ontwikkelt een frisse benadering van de communautaire discussies in ons land, weg van de steriele en verstarde debatten. Hoe ziet Vanhengel dan een mogelijke oplossing? Wat hem betreft wil hij de Vlaamse liberalen zien terugrijpen naar hun buikgevoel, terug naar het taalflamingantisme, het Willemsfondsachtig humanisme en volksliberalisme, terug naar Julius Hoste, Karel Buls, Emanuel Hiel en co ... Vuylsteke voor de Gentenaars, Van Rijswijck voor zijn Antwerpse vrienden. Vanhengel grijpt meteen naar het cultuurflamingantisme van zijn liberale voorgangers die vooral rond Het Willemsfonds actief waren. De verdediging van de eigen taal, daar is het hem allemaal om te doen.

B.C.

Lees meer blz. 8 en 9:
“Terug naar het taalflamingantisme”.

INHOUD

DE BELGENCRISIS

Karel Poma werpt zijn licht op de staatshervorming

/4

DE EUROCRISIS

Griekenland of de strijd tussen angst en beven

BUITENLAND

Het einde van Khadafi

/6

/11

Johan Cruijff

Guy Vanhengel is niet de grote literator; hij zegt dat zelf in zijn essay dat dezer dagen van de persen rolt. Vanhengel is een doener. Maar voor één keer heeft het ketje uit Evere zich laten gaan en zette hij zijn ideeën over de toekomst van België en Brussel op papier. En dan nog wel geïnspireerd door ons gemeenschappelijk idool: Johan Cruijff. De sierlijkheid van een slangenmens op de groene grasmat van Ajax en Barcelona. Als ik de beelden uit het wereldkampioenschap van 1974 in Duitsland herbekijk, krijg ik rillingen. Als God in het voetbal bestaat, dan is het Cruijff. Voetballer Cruijff was een positief mens, hij hield van positieve mensen. Hij voetbalde ook

ligentie in het voetbal. Je maakt het dezer dagen nog maar weinig mee. Ook niet in de politiek.

En die gezonde intelligentie probeert Guy Vanhengel met zijn essay te zoeken. Waar het allemaal om begon, en waar het nu nog altijd zou moeten om draaien: de bescherming van onze eigen moedertaal. Het klinkt misschien wat ouderwets, dat taalflamingantisme. Twitter, Facebook, e-mail, sms. Ze verdragen geen ordentelijke taal, maar wel gehakt stro. Verkapte taal. Gekwetst door de vluchtigheid. Zelfs N-VA'ers hoor je nog zelden over de bescherming van hun taal. Het gaat over Vlaamse

deelakkoord bereikt over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, de benoeming van burgemeesters in de zes faciliteiten-gemeenten en de hervorming van de Senaat. Tegen de achtergrond van het maandenlange immobilisme is dit natuurlijk "historisch" te noemen, maar of we daarmee aan het einde van alle politieke ellende in ons land zijn, blijft toch de vraag. Voor N-VA en FDF zal het nooit genoeg zijn. Hun reactie van afwijzing was dus zeer voorspelbaar. Normaal zouden volgende akkoorden gemakkelijker moeten volgen: de herziening van de financieringswet en een correcte financiering voor het Brussels gewest, de autonomie voor de gewesten en gemeenschappen... Dan zijn we er nog niet want het belangrijke sociaal-economische luik zal een harde noot worden. Hebben de liberale partijen aan de onderhandelingsstafel op het communautaire van beider kanten nu toegevingen gedaan, op het sociaal-economische vlak zou een boodschap van belastingverhogingen en botte besparingen bij de blauwe achterban niet goed vallen.

“De taal als cultuurverheffend middel is iets wat in de mottenballen van de Vlaamse Beweging is verdwenen”.

positief. Alleen positieve mensen kunnen in hun leven iets bereiken. Ik heb thuis een hele kast vol met Cruijff: foto's, krantenartikels, tijdschriften, boeken... een levensgrote poster die op mijn kamer hing, gehandtekte plaatjes. Ik schreef hem ooit een brief. Ik speelde met het nummer 14 in onze plaatselijke voetbalploeg. Ik droeg het merk van zijn voetbalschoenen. Ik liet mijn haar knippen zoals dat van Johan Cruijff. Te gek om te bedenken. Mijn leven was Cruijff.

Dat moet Guy Vanhengel ook gevoeld hebben toen hij aan zijn essay begon. Cruijff wist goed dat er weinig mensen waren die zagen dat iets fout liep, en er waren ook maar weinig mensen die een oplossing hadden voor wat er fout liep. Maar je moest wel een opvatting hebben. Intel-

autonomie, over onafhankelijkheid, over meer bevoegdheden, over splitsen en over vette vissen. De taal als cultuurverheffend middel is iets wat in de mottenballen van de Vlaamse Beweging is verdwenen.

En je moet het niet eens zo ver gaan zoeken: Jan Frans Willems, Emanuel Hiel. Ze liggen voor het grijpen, de liberale cultuurflaminganten uit vorige eeuwen. Het is als straatvoetbal. Het pure. Twee stenen waren een goal. De bron van alles. Niet de malse grasmat waarop je je kan laten vallen, maar de harde straatstenen. Techniek is dan alles. Struikelen is geen optie. Taal als middel om je volk recht te houden. Vanhengel, de Cruijff van de Wetstraat.

Intussen

Intussen werd in die Wetstraat een eerste

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door de vzw Liberaal Vlaams Verbond, Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:

Bert Cornelis, Kramersplein 23, 9000 Gent

Hoofredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflex.tc.be

Vormgeving:

Ilde Cogen ilde.cogen@openvld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief

Kramersplein 23 - 9000 Gent

tel. 09/221.75.05 - fax: 09/221.12.15

www.liberaalarchief.be

luc.pareyn@liberaalarchief.be

Dirk Sterckx nam afscheid van het Europees Parlement

Dirk Sterckx heeft deze maand het Europees Parlement verlaten. Hij werd 65 en besliste met pensioen te gaan. In het Europees Parlement werd hij opgevolgd door gewezen voorzitter van JongVLD Philippe De Backer. Sterckx blijft wel zetelen in het nationaal partijbestuur van Open Vld en in de gemeenteraad van Lint.

Sterckx nam in 1999 zijn eerste mandaat op als Europarlementslid. "Na een dozijn boeiende en intense jaren neem ik afscheid als parlementslid. Vanaf oktober ben ik dan met pensioen en kan ik meer tijd geven aan mijn familie en mezelf," zo zei Sterckx.

Sterckx zit boordevol plannen: "Ik ga opnieuw naar de muziekschool en zal mijn handen vol hebben met mijn familie en mijn kleinzoon". In het Europees Parlement geeft hij de fakkel door aan Antwerpenaar en oud-jongerenvoorzitter Philippe De Backer. Volgens Sterckx was dat zo afgesproken in 2009.

Inzet en redelijkheid

Het Liberaal Vlaams Verbond herinnert zich Sterckx het best omdat hij in december 2006 in Lier de Prijs Herman Vanderpoorten kreeg. In zijn laudatio zei zijn vriend en medestander toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht toen dat de grootste kracht van Sterckx zijn redelijkheid en zijn gezond verstand zijn. De jury wees in haar motivering voor de toekenning van de prijs naar de integriteit en politieke rechtlijnigheid van de laureaat. Inzonderheid prees de jury "zijn onverdroten inzet en zijn standvastigheid om de liberale idealen inzake openheid, vrijheid en tolerantie hoog te houden. Ongeacht de functie van het moment slaagt Dirk Sterckx erin om op voortreffelijke wijze invulling te geven aan zijn rol als moderator in het debat: vasthoudend aan zijn standpunten, maar met een luisterend oor naar anderen, en vooral, nooit te beroerd om zijn eigen ideeën indien nodig bij te sturen. Zin voor zelfrelativering en een milde humor stellen hem in staat te oordelen zonder te veroordelen en te communiceren zonder te kwetsen". Einde citaat uit het juryverslag van toen.

Dirk Sterckx (64) ruilde in 1999 zijn job als tv-journalist bij de openbare omroep VRT

in voor de politiek. Hij was bij de tv-journalist, Eurocorrespondent en eindredacteur van Het Journaal en TerZake. Dirk Sterckx werd op 13 juni 1999 verkozen tot lid van het Europees Parlement op de lijst van de VLD. Tot 13 juni 2004 volgde hij de vervoersdossiers, milieudossiers en zetelde hij in de delegatie met de Verenigde Staten. Hij was ook ondervoorzitter van de fractie van Europese Liberalen en Democraten. Van 16 februari 2004 tot aan de verkiezingen van 13 juni 2004 was Dirk Sterckx tevens interim-voorzitter van de VLD.

In 2004 nam Dirk Sterckx een tweede mandaat in het Europees Parlement op. Hij zette zijn werk in de Commissie Vervoer en Toe-

risme verder, volgde nu ook het Europees visserijbeleid op en was plaatsvervangend lid in de Commissie Industrie, Onderzoek en Energie. Hij werd ook voorzitter van de delegatie met China. Naast al deze Europese functies zetelde Dirk Sterckx sinds 1 januari 2001 in de gemeenteraad van Lint (provincie Antwerpen). Binnen de VLD zat Dirk Sterckx ook de werkgroep Europa voor die aan de hand van bijeenkomsten met verschillende VLD-leden de partijlijn wilde uittekenen voor een verdere ontwikkeling van de Europese gedachte. Gedurende de crisis rond het voorzitterschap van Karel De Gucht van de VLD over het migrantenstembrecht fungeerde Dirk Sterckx als voorzitter ad-interim en verzoener voor alle fracties binnen de VLD.

"De komende dagen blaas ik het stof van mijn gitaar en leg er nieuwe snaren op", zo zei hij aan De Morgen.

De grote staatshervorming

In 1970 werd een eerste grote staatshervorming doorgevoerd, d.i. meer dan 40 jaar geleden. Zij is de basis voor al de andere hervormingen die hierop volgden. Van de volksvertegenwoordigers en senatoren die hierover de discussies en stemmingen hebben meegemaakt, zijn er vandaag nog weinig in leven die hierover herinneringen kunnen oproepen, die geschiedenis gemaakt hebben.

Wie van de huidige generatie politici hiervoor belangstelling heeft, moet zich tevreden stellen met het raadplegen van literatuur.

Karel Poma behoort tot de generatie die in 1970 mede de grondwetswijziging, de staatshervorming, heeft gerealiseerd.

Wij laten hem hier met enkele herinneringen aan het woord opdat de huidige generatie politici een beter inzicht zou krijgen in de communautaire problemen.

De grondwetswijziging van 1970

De grondwetswijziging van 1970, ook

staatshervorming genoemd, heeft de communautaire structuren van België definitief vastgelegd.

Bij alle andere grondwetswijzigingen die volgden op deze van 1970, werden hervormingen doorgevoerd, die pasten in het kader van de eerste grondwetswijziging.

De splitsing van BHV werd niet besproken omdat zij niet aan de orde was.

In de geest van de staatshervorming van 1970 moet BHV gesplitst worden. Het Grondwettelijk Hof heeft de splitsing bevestigd. Bijgevolg moeten hiervoor geen

compensaties doorgevoerd worden.

Wat was het vertrekpunt?

In 1830 ging men uit van het standpunt dat België een Franstalig land is. Deze stelling heeft men geheel de 19de en de 20ste eeuw, tot aan de Eerste Wereldoorlog volgehouden, zonder rekening te houden met de eisen van de Vlamingen.

Na het einde van de Eerste Wereldoorlog konden de Franstaligen hun standpunt niet meer blijven volhouden en moest er rekening gehouden worden met de Vlamingen.

België, een tweetalig land

Frans Van Cauwelaert (Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, 10 januari 1880 – Antwerpen, 17 mei 1961) stelt voor om van België een tweetalig land te maken, met de twee landstalen, het Frans en het Nederlands,

Karel Poma heeft een boodschap voor de onderhandelaars: "Alle pogingen om de 6 faciliteitengemeenten los te trekken van Vlaanderen, zijn ongrondwettelijk".

op voet van gelijkheid. Deze tweetaligheid geldt voor alle administratieve en officiële diensten en documenten. Privé heeft iedereen het recht de taal te gebruiken die hij wil. Dit Vlaams voorstel wordt door de Franstaligen afgeschoten! Het is zeer belangrijk om dit te weten. Het "neen" van de Franstaligen is de basis van het communautaire probleem, en niet omgekeerd.

Het was een unaniem neen, over alle partijen heen. Het Franstalig argument: indien wij van België een tweetalig land maken, dan zullen de Vlamingen, over een kwart eeuw, alle posten van belang bekleden, vermits zij tweetalig zijn, terwijl de Franstaligen eentalig zullen blijven, en dus niet meer in aanmerking zullen komen.

De Franstaligen hebben hun gebrek aan het Nederlands, dus hun onkunde, ingeroepen om de tweetaligheid te verwerpen! Indien de tweetaligheid, voorgesteld door de Vlamingen, verworpen wordt, wat blijft er dan over?

België blijft een eentalig land, zoals de Franstaligen dat willen met dien verstande dat het gesplitst moet worden in een Frans- en Nederlandstalig gedeelte. Er is geen andere oplossing mogelijk.

De Franstaligen, en zij alleen, zijn dus verantwoordelijk voor de communautaire problemen, en niet de Vlamingen.

Nochtans willen de Franstaligen de communautaire problemen in de schoenen van de Vlamingen schuiven. Het heeft nog tot 1970 geduurd alvorens deze tweetaligheid in de grondwet werd vastgelegd. Deze herziening van de grondwet werd in Kamer en Senaat hardnekkig, bitsig, bestreden door een klik die België eentalig Franstalig wil-

de behouden, o.m. door het FDF.

Deze besprekingen, o.m. in de Senaat, die ik heb bijgewoond, hebben o.m. aange- toond:

1. De taalgrens ligt grondwettelijk vast, kan dus niet meer gewijzigd worden, tenzij men de taalgrens grondwettelijk wijzigt.

2. De grenzen van het Brussel 19 gemeenten liggen grondwettelijk vast. Het is dus uitgesloten dat men aan het gebied Brussel een gemeente, zelfs een onderdeel van een gemeente zou toevoegen, of men moet de grondwet wijzigen. Alle voorstellen in die zin hebben geen schijn van kans, want er zullen nooit voldoende Vlaamse politici gevonden worden om dergelijke grondwetswijziging goed te keuren.

3. De 6 gemeenten met faciliteiten behoren tot het Vlaamse landsgedeelte. Zij maken er een geheel mee.

In de geest van 1970 kregen deze 6 gemeenten een ander statuut om aan de Franstalige inwoners van die gemeenten faciliteiten te geven opdat zij naar het Nederlands zouden kunnen overschakelen.

Dus: de 6 gemeenten met faciliteiten toevoegen aan Brussel 19 gemeenten is ongrondwettelijk, dus volkomen uitgesloten, onbespreekbaar.

Op de 6 gemeenten met faciliteiten andere administratieve regels toepassen dan op al de andere Vlaamse gemeenten is ongrondwettelijk, zoals bijv. de kiezers in die 6 gemeenten de keuze te laten om te stemmen in een ander kanton of gewest.

Alle pogingen, om de 6 faciliteitengemeenten los te trekken van Vlaanderen, zijn ongrondwettelijk.

4. Voor alle Vlaamse gemeenten gelden dezelfde wetten

Sommige gemeentebesturen, gesteund door hun burgemeester, wensen een andere toepassing van de taalwetgeving, willen een gedeeltelijke tweetaligheid invoeren. Dit is o.m. het geval voor 3 Vlaams-Brabantse gemeenten:

in feite willen zij een tweetaligheid invoeren, daar waar in 1930 deze verworpen werd. Blijkbaar beseffen de Franstaligen niet dat zij in 2011 de tweetaligheid verde-

digen die zij in 1930 verworpen hebben, of kennen zij hun geschiedenis niet?

5. Het Vlaams grondgebied is homogeen Nederlandstalig

De homogeniteit werd in 1970 door sommige Franstaligen betwist. Zo verklaarde Lagasse, de woordvoerder van het FDF in de Senaat, over het kerncentrum te Mol: "Le centre nucléaire de Mol nous appartient" Door "nous" bedoelde hij uiteraard de Franstaligen. Volgens hem hadden de Vlamingen in Mol niets te betekenen.

6. De vertaling van het Belgisch nationaal volkslied

Er bestond alleen een officiële Franstalige tekst van La Brabançonne. Wilde men toch over een Nederlandse tekst beschikken, dan moest die uit het Frans vertaald worden. Dit had voor gevolg dat heel wat Nederlandstalige versies verspreid werden. Om hieraan een einde te maken en om te beschikken over één enkele versie, werd beslist, zoals het voor de Franstaligen het geval was, om ook één enkele officiële Nederlandstalige te gebruiken. Daartoe werd door het Parlement één enkele officiële tekst gestemd. Hiermede konden Lagasse en zijn vrienden geen vrede nemen en zij stemden, tot onze grote verbazing en onvrede, tegen! Zo ver ging hun afkeur voor het Nederlands!

Men zou dus, bij de bespreking van de volgende staatshervorming, de 6de, zich goed moeten herinneren, wat de geest van die hervorming was, en er niet van afwijken. Zij behield weliswaar de unitaire staat, met één parlement en één regering, maar bereidde de overgang van de unitaire staat naar een federale voor, die in 1981 verwezenlijkt zou worden.

Maar de in 1970 vastgelegde communautaire taalwetgeving moet dezelfde blijven, of het nu gaat om het unitaire België uit het verleden, het hedendaagse federaal België of het confederaal België, zoals sommigen het voorspellen.

Raken aan de communautaire taalwetgeving zoals vastgelegd in 1970 is de toekomst van België, onder welke vorm ook, in gevaar brengen.

Karel Poma, Eresenator

Griekenland tussen angst en beven

Zelden is een land zo de duimschroeven aangedraaid als Griekenland. De trojka – Europese Unie, IMF en ECB (Europese Centrale Bank) – stelt zich hardvochtig op: het is niet langer kiezen of delen, het is slikken en doorslikken, anders wordt het land gewoon gedumpt. Europees commissaris Olli Rehn, in zijn bekende lijzige stijl met onvermijdelijke euh's na elke medeklinker, klonk niet minder hard. "Als het soberheidsplan er niet doorkomt, dan wordt Athene in gebreke gesteld", zei hij.

De regering Papandreou heeft kundig twee steile horden genomen. Ze won eerst het vertrouwen in het parlement, een krachttoer voor de socialisten, want het is hùn aanhang die in alle grote steden de orde verstoort. Papandreou slaagde erin de eenheid in zijn meerderheid te herstellen en te bewaren, de 155 gekozenen (op 300) schaarden zich (vaak tegen heug en meug) achter de keiharde maatregelen die de premier had uitgedokterd. Daarna slaagden de socialisten er ook in de half-tijdse bijsturing van de fiscale politiek te doen goedkeuren. En daarmee was de bal helemaal van kamp verhuisd. Nu moeten de Europese instellingen maar zien dat ze

over de brug komen.

Hoe, dat is zeer de vraag, want Duitsland (dat steeds minder scrupuleus de dans leidt) is niet geneigd extra geld op tafel te leggen. Of liever: zijn banken voor het hoofd te stoten of in gevaar te brengen (want samen met Frankrijk, zijn het de Duitsers die het meeste waardeloos papier van de Grieken hebben opgekocht). Toch verzekerde

“Bankroet van Griekenland is een reële overweging geworden”.

oud-financieminister Papakonstantinou in de Financial Times dat Griekenland de crisis eigenmachtig zal te boven komen.

Antibioticakuur

Er is inderdaad veel gebeurd. De BTW is met gemiddeld 4 % opgetrokken, de accijnzen met zelfs 30 %, dat zullen de verbruikers wel voelen. Het begrotingstekort is op geen jaar met 5 % teruggedrongen. In de openbare sector zijn de salarissen met 15 % afgeroomd, de pensioenen met 10 %. Ook het personeelbestand is even zwaar ingekrompen. Om de efficiency op te drijven is het aantal gemeenten van 1.034 teruggebracht tot 325. Het is zweeten voor de Grieken, zonder twijfel. En in de Europese logica lijkt het dan waanzin om de antibioticakuur niet te steunen.

Maar daar dacht conservatief oppositieleider Antonis Samaras van de Nea Demokratia (ND) heel anders over. Op de Eu-

ropese Top in Brussel die het Hongaarse voorzitterschap afsloot (tjonge, wat een miezerig einde: het enige wat Boedapest na zes maand binnenhaalde was de quasisizekerheid dat Kroatië op 1 juli 2013 mag toetreden), kreeg Samaras het odium van de hele Europese Volkspartij over zich heen. Liefst 17 van de 27 regeringen in de Unie staan onder EVP-leiding. Maar het mocht niet baten. Samaras pokert voort. Geen denken aan de volledige drooglegging van de binnenlandse markt, zei hij, zonder een perspectief. Merkwaardig genoeg heeft Samaras nu de volle steun van de vakbonden, de ADEDY die een half miljoen ambtenaren overkoepelt, en de GSEE, die in de privésector twee miljoen werknemers vertegenwoordigt. Beide hadden een 48 urenstaking afgekondigd toen Papandreou de fiscale politiek liet goedkeuren. Voor september zijn de belastinginners, de vuilnisdiensten en het onderwijs aan de beurt.

Nu zijn eigenlijk alle Europese partijen het erover eens dat hakken om te hakken zelfs op korte termijn geen zin heeft. Er moeten, zei Guy Verhofstadt, tegelijk investeringen komen en openingen naar de binnenlandse markt. "Ik geloof nooit dat Griekenland er bovenop kan komen met een negatieve economische groei", aldus de fractieleider van de ALDE in het Europees Parlement. Verhofstadt vraagt ook dat iederéén een inspanning doet. Niet alleen de Griekse bevolking, maar ook de obligatiehouders en de Europese lidstaten. "De Europese Investeringsbank moet met betaalbare leningen over de brug komen. De Unie moet ruimere waarborgen bieden. En een deel van de opbrengst van het privatiseringsprogramma – de Unie verplicht Athene voor 50 miljard te privatiseren ! – kan ingezet worden om investeringen uit de private sector aan te zwengelen".

Rommelkredieten?

Maar wat met die rommelkredieten ? "Ha, daar zijn verschillende oplossingen voor. Je kunt die slechte papieren omzetten in Griekse staatsobligaties met een langere looptijd. Veel beter lijkt me ze om te turnen tot een kleiner pakket Europese obligaties. Die krijgen dan een betere no-

tering – met AAA-rating zitten ze aan de laagste rente – en bijkomend voordeel is dat de slechte papieren uit de markt verdwijnen, waardoor een verdere besmetting onmogelijk wordt".

Het viel me op dat Verhofstadts voorganger, Graham Watson, een bijzonder aandachtige waarnemer was op de persconferenties van de Top en bij de gespecialiseerde pers. Watson aast op de opvolging van Annemie Neyts die eind dit jaar de volledige termijn (zes jaar) van het ELDR-voorzitterschap zal volmaken. He-las staat de tijd niet stil. Het bankroet van Griekenland staat zelfs niet meer ter discussie, het is een reële overweging geworden. Nederland zegt vlakaf dat Athene maar best uit de eurozone stapt. Begin september stapte Jürgen Stark, de Duitse hoofdeconoom van de Europese Centrale Bank op. Een tweede kaakslag voor voorzitter Trichet. Stark zag het, net als Axel Weber van de Duitse Bundesbank die in april de hiel en al lichtte, niet zitten om de waardeloze staatsobligaties

**Guy Verhofstadt:
"Ik geloof nooit dat
Griekenland er bovenop
kan komen met
een negatieve
economische groei".**

van Griekenland (en Portugal) te blijven opkopen en euro's bij te drukken.

Wat nu ? Griekenland houdt vol dat het de harde dobber aankan, ook al moet het twee miljard extra gaan besparen dit jaar. Door een taks op de hoge inkomens, komt dat zien ! Toch is de kiem gelegd voor een eigen stem in het Griekse parlement. Met vijf zijn ze al, die Dora Bakoyannis zijn gevolgd naar een nieuwe partij, de Dimokratiki Symmachia of Demokratische Alliantie, een liberale centumpartij. Bakoyannis, voormalig minister van BZ en burgemeester van Athene, was vorig jaar uit de ND gestoten omdat ze tegen de partijtucht in het soberheidsplan steunde dat Europa Griekenland ging opleggen. Ze heeft nu al vier medestanders (te weinig nog voor een erkende fractie, tien leden is het minimum), en een Europees parlamentslid meegekregen, Theodoros Skylakakis, een rijzende ster bij de ND.

Skylakakis is populair, want de auteur van In de Naam van Macedonië, dat de claims van de Fyrom onderuit haalt. En net nu heeft Skopje een enorm rusterstandbeeld van Alexander de Grote opgetrokken, een klap in het gezicht van elke rechtgeaarde Griek. De ambities zijn groot: een wig drijven tussen links en rechts, en Griekenland een derde weg aanbieden die extreem links (de communistische KKE of Syriza, radicaal links) of uiterst rechts (de engnationalistische Laospartij) niet kunnen uitdragen. Waarom de liberalen Papandreou dan toch niet het vertrouwen hebben geschonken ? "Dat was een politieke zet", besluit Verhofstadt. "Het ging over politieke beginselen en hoe ze in te vullen. Als het erop aankomt om de bezuinigingsmaatregelen en de heropstart van de economie te steunen, dan zie ik ze niet tegenstemmen". Want laten we wel wezen. Als de euro verdwijnt of uit-eenvalt, zijn de gevolgen nog veel minder te overzien, dan wanneer Hollanders en Duitsers even de adem moeten inhouden om Zuid-Europa een tweede kans te geven.

Lukas De Vos

“Terug naar het taalflamingantisme”

“Als je ten onder gaat, ga dan ten onder met je eigen visie”. Die uitspraak van de Nederlandse wereldvoetballer Johan Crujff zette vicepremier en minister van Begroting in de federale regering Guy Vanhengel ertoe aan om het boekje ‘Brussel & België. Essay over mijn taal, mijn stad en mijn land’ te schrijven. “Tot op vandaag heb ik nooit de behoefte gehad mijn politieke ideeën op een gestructureerde manier op papier te zetten. Ik heb dit altijd een beetje preten- tieus gevonden en bovendien ben ik politiek toch vooral een man van concrete dossiers”.

Twee verhalen

Het essay dat uit de pen van Vanhengel kwam, is een verademing in het vaak starre en steriele debat over de Belgische staats- hervorming. Na een vol jaar politieke crisis heeft Vanhengel de indruk dat er nog maar twee verhalen overblijven: een Vlaams op- bod naar steeds meer autonomie, misschien wel naar onafhankelijkheid. Daartegenover staan diegenen die niet willen meegesleurd worden in deze uitzichtloze dynamiek van onbevredigde autonomie en die, om die reden, de hele Vlaamse identiteit weglachen. “Ik voel me wat geplet tussen twee extre- men”, schrijft hij, tussen nationalisme en het alles relativerende kosmopolitisme. De verschillende Nederlandstalige politieke partijen lijken inhoudelijk stuurloos ten aanzien van de electorale Vlaamsnationale tsunami. “Ook mijn eigen liberale Open Vld bij momenten”, openbaart Vanhengel. “Ons antwoord op die tsunami: “de kiezer gelooft in een grotere Vlaamse autonomie en dus wij ook”.

“De Vlaamse liberalen moeten teruggrijpen naar hun buikgevoel”.

Hoe ziet Vanhengel dan een mogelijke op- lossing? Wat hem betreft wil hij de Vlaamse liberalen zien teruggrijpen naar hun buikge- voel, terug naar het taalflamingantisme, het Willemsfondsachtig humanisme en volks- liberalisme, terug naar Julius Hoste, Karel Buls, Emanuel Hiel en co ... Vuylsteke voor de Gentenaars, Van Rijswijck voor zijn Ant- werpse vrienden. Vanhengel grijpt meteen terug naar het cultuurflamingantisme van zijn liberale voorgangers die vooral rond Het Willemsfonds en Het Laatste Nieuws

in Brussel politiek actief waren. Vanhengel: “Een cultuurflamingant is iets totaal anders dan het huidige Vlaams-nationalisme. Ik ben gehecht aan het Nederlands in Brussel en in België, en dus ben ik ook gehecht aan België. Vlaamsgezindheid draait bij mij nog steeds rond taal, respect en erkenning van onze taal, rond onze Nederlandstalige aan- wezigheid in onze hoofdstad. Het is dus geen net iets lichtere vorm van het Vlaams-nati- onale autonomiestreven – slash – Vlaamse onafhankelijkheid. Het is fundamenteel anders. Het staat er in tal van aspecten zelfs haaks op”.

In drie korte hoofdstukken geeft Vanhengel vervolgens zijn ‘bescheiden visie’ op de in- stitutionele uitdaging voor België, als cul- tuurflamingant. Elk woord telt: visie, niet analyse; uitdaging, niet impasse; België, niet Vlaanderen of Brussel. Drie hoofdstuk- ken: we moeten de cultuurflamingant her- ontdekken (1), we moeten hervormen bin- nen het Belgisch evenwicht (2), we moeten streven naar een Belgische publieke opinie (3).

Van Aelst

Als Nederlandstalige Brusselaar is Vanhen- gel het gewend respect voor zijn taal en cul- tuur te vragen, te zoeken, te eisen. En daar kan hij zelfs iemand als Vic Van Aelst (de ad- vocaat die naar N-VA overstapte, bc) volgen: 180 jaar lang weigerden de Franstaligen Nederlands te leren. Hoe kan men dan van mij vragen om met deze mensen solidair te zijn? Vanhengel wil het veel ruimer zien: hij is gevoelig voor het taalgegeven, maar zeer gevoelig voor het taalaspect, maar dan zon- der al die zurigheid, zonder de eenzijdige

negatieve houding van permanente frustra- tie en zonder het ‘tekortgedaan-gevoel’. Hij wil dat de anderstaligen van zijn taal gaan houden: “Ik wil Eva De Roovere, en ons beste Nederlandse chanson horen op Viva- cité, ik wil lezen over Elsschot en onze beste schrijvers in La Libre Belgique of Le Soir, films als Loft of Rundskop op La Une zien, niet gedubd, maar ‘v.o.st.’ (version originale sous-titrée)”.

Ideologisch grijpt Vanhengel terug naar de liberalen uit de Vlaamse Beweging: Jan Frans Willems en Emanuel Hiel. “Waarom neem ik de moeite om die oude teksten hier even op te diepen? Omdat via de me- dia, via het huidige Vlaams-nationalisme, haar medestanders, maar ook haar tegen- standers, steeds de indruk wordt gewekt dat de Vlaamse Beweging staat, altijd gestaan heeft en steeds zal staan voor toenemende Vlaamse autonomie, voor een zelfstandig, wie weet zelfs een onafhankelijk Vlaand- eren. Mijn band met de Vlaamse Beweging staat daar niet voor. En staat daar op een aantal vlakken zelfs haaks op. De hele tra- ditie van de Vlaamse Beweging waar ik aan- sluiting bij vind, gaat vooreerst over het Ne- derlands in België en vervolgens over de rol en de plaats van de Nederlandstaligen bin- nen België en Brussel. Het kwam/komt er op aan als Nederlandstaligen te wegen op het Belgisch beleid, de Belgische economie, de Belgische diplomatie en het Belgisch in- ternationaal beleid.

Naïef en gevaarlijk

Is er dan niet meer dan taal? Natuurlijk wel, geeft Vanhengel toe. Vanuit zijn politiek engagement lijkt het hem nuttiger en logi- scher om net als Nederlandstaligen de am- bitie te hebben om op het gehele Belgische beleid in deze zaken te wegen en niet enkel op een afgescheurd Vlaams deel ervan.

In een tweede deel kiest Vanhengel resoluut voor een staats-hervorming binnen Belgisch staatsverband. Maar dan toegespitst op taal en cultuur. Voor een groot aantal Ne- derlandstaligen en Vlaamsgezinde Belgen is begrip en respect voor de eigen taal en

GUY VANHENGEL ZET DE TOEKOMST VAN BRUSSEL EN BELGIË OP PAPIER

cultuur nog steeds het centrale thema, en dus niet een eigen fiscaliteit of een eigen sociale zekerheid ... Die sociaal-economische invulling is de partijpolitieke invulling die de Vlaams-nationalisten aan de Vlaams Beweging geven. Dat is hun goed recht, maar daarom nog geen meerderheidsstandpunt binnen Vlaanderen en de Nederlandstalige publieke opinie, weet Vanhengel. De vice-premier zet zich volledig af tegen de opvatting van de staat België van Johan Vande Lanotte: "Gedaan met de ingewikkelde staatsstructuur met drie gemeenschappen en drie gewesten, zegt professor Vande Lanotte. België bestaat, in zijn academische oefening althans, uit vier volwaardige deelstaten: Vlaanderen, Wallonië, Brussel en Duitstalig België. Tabula rasa van het bestaande compromis. Dit met één penntrek de prullenmand ingooien, is naïef ... maar ook gevaarlijk."

Sluitstuk Brussel

Als Nederlandstalige Brusselaar beseft Guy Vanhengel beter dan wie ook dat Brussel niet enkel het sluitstuk is van de hele federale constructie, het ultieme verbindingsstukje in het hele evenwicht, hij beseft ook dat het Nederlands in Brussel en de Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel er enkel nog is bij gratie van het Belgisch evenwicht. "Je kan niet de zogenaamde sociaal-economische ambities van Vlaanderen realiseren én de garanties voor het Nederlands en de Nederlandstaligen in de hoofdstad behouden. Meer nog, ik vrees dat je België dan moeilijk nog kan aaneenhouden. Als het evenwicht verloren is, stort het kaartenhuis onherroepelijk in elkaar". De gewaarborgde vertegenwoordiging, en meer nog de taalgesplitste kiezerslijsten en de controle vanuit Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap over het Nederlandstalig onderwijs in de hoofdstad zijn absolute voorwaarden voor een blijvende, Nederlandstalige aanwezigheid in de hoofdstad. In zijn derde deel houdt Vanhengel een opvallend pleidooi voor een 'Belgische pu-

blieke opinie'. Vanhengel: "Ik schrik een beetje van de analyses die er zich bij neerleggen dat er over een taalgrens heen geen gemeenschappelijke identiteit en geen gemeenschappelijke publieke opinie, laat staan een gemeenschappelijke democratie, mogelijk zijn. Dat verhaal van de Vlaams-nationalisten wordt al te gemakkelijk en kritiekloos overgenomen en gaat volledig voorbij aan een belangrijkere discussie: willen we een gemeenschappelijke democratie en publieke opinie? Als dat zo is kan daar gewoon aan gewerkt worden". Vanhengel houdt een vurig pleidooi voor de federale kieskring.

Europa

Het boekje van Vanhengel is duidelijk geschreven vanuit zijn achtergrond als Vlaamse Brusselaar, opgegroeid in een stad en een land van taalstrijd. Europa is voor hem de uitweg: "Het ééngemaakte, meertalige Europa, dat aandacht heeft voor de eigenheid en de bescherming van iedere taal en gemeenschap, dat kunnen we nergens beter dan hier in Brussel starten".

Bert CORNELIS

Guy Vanhengel, Brussel & België. Essay over mijn taal, mijn stad en mijn land. Uitg. Willemsfonds, afdeling Schaarbeek-Evere; 72 blz.; info: Willemsfonds Brussels Hoofdstedelijk Gewest Antwerpen - aan 30 - 1000 Brussel, tel. 02 218 44 88 - fax 02 217 70 06; e-mail: willemsfonds.brussel@skynet.be

Zakgeld dankzij Nols

Op 18 jaar werd Guy Vanhengel regiocorrespondent Schaarbeek en Evere voor Het Laatste Nieuws. "Ik was een echte reporter; Kuifje in Schaarbeek-Evere. Ik schreef de artikels. Ik maakte de foto's die bij het artikel hoorden ook zelf. Als een artikel van een regiocorrespondent overgenomen werd op de nationale bladzijden van de krant, werden we daar extra voor betaald. Ik heb daar een goede cent aan verdiend als jonge student. Roger Nols van het FDF was in die periode de ophefmakende burgemeester van Schaarbeek. Mijn stukjes over de problemen in de gemeenten met de afzonderlijke loketten voor Nederlandstaligen bijvoorbeeld, of de sluiting van de laatste Nederlandstalige gemeenteschool en talrijke andere taalprovocaties, eiegen aan de zwaar beladen tijdgeest, haalden allemaal de nationale bladzijden van Het Laatste Nieuws. Zelfs de voorpagina. Dankzij Roger Nols had ik veel zakgeld".

Uit de geheime laden van HUGO CLAUS:

De Wolken

Hugo Claus is al meer dan drie jaar uit het leven gestapt. En het blijft rommelen rond de figuur van Claus, of zijn nalatenschap. Allicht tot we de ultieme (?) biografie kunnen lezen, waaraan Piet Piryns al een tijd werkt. Zo is er de voorbije maanden weer heel wat te doen geweest over het boek *De wolken*, samengesteld door Mark Schaevers (hoewel zijn naam niet eens voorkomt op het voorplat) die met goedkeuring van Veerle Claus, de weduwe van Hugo, mocht graaien in 'de geheime laden' van het Clausarchief.

Mark Schaevers, journalist en auteur, die op een blauwe maandag co-hoofdredacteur was van Humo en een tijd *De Standaard* der Letteren leidde, heeft zijn best gedaan om een gevarieerd boek samen te stellen dat vooral amusant is, maar zeker niet revelerend en nog minder 'fenomenaal' zoals de NRC het beschreef. De link tussen Claus en Schaevers moeten wij vooral zoeken in de theaterman die Schaevers af en toe is. Hij bewerkte zijn Clauscitatenboek *Groepsportret*, gepubliceerd in 2004, tot een monoloog, door Josse De Pauw op de bühne gebracht.

Succes

Dat het boek als warme broodjes over de toonbank gaat (derde druk al in juni 2011 nadat de eerste een maand eerder van de persen liep) heeft beslist te maken met

enerzijds onvermurwbare Clausadepten en -verzamelaars en anderzijds met de polemieken veroorzaakt door de twee zonen van Claus, die het boek uit de handel wilden laten nemen. Thomas Claus en Arthur Kristel tekenden hoger beroep aan tegen de publicatie maar de kortgedingrechter verklaarde hun eis ongegrond. Interviews met de twee zonen van Claus vlogen de pan uit: het conflict tussen de weduwe van Claus en de zonen bleek veel dieper te gaan dan de ergernis over een postuum boek.

Vreemd genoeg was het niet evident dat Claus een volle archiefkamer zou nalaten. Uit getuigenissen bleek dat hij zich niet interesseerde aan wat hij zijn 'rommel' noemde. Eventuele memoires waren niet aan hem besteed. De samensteller van *De wolken* moet zich dan ook een aap geschrokken hebben bij het aantreffen van zoveel brieven en dagboeken, agenda's, niet gepubliceerd werk (!), stapels notities, telegrammen, kattelbelletjes, rekeningen, mappen met foto's en tekeningen en allerhande kladjes.

Het wordt pas echt interessant met het hoofdstuk 'In die tijd' met niet minder dan vijf autobiografische aanzetten en vertelt hij over zijn eerste verblijf in Parijs en zijn vriendschap voor Elly.

Het volgende hoofdstuk gaat over de antwoorden aan Simon Vinkenoog, die in de *Haagse Post* van 23 mei 1959 een uitgebreid portret van het 'ex-wonderkind' Claus schreef. We vinden er ook knipsel in en een merkwaardige foto uit de Italiaanse pers met Claus, in 1953 geflankeerd door Françoise Sagen en de actrice Dominique Wilms.

Claus schreef ook af en toe voor kranten. O.m. voor *Het Laatste Nieuws*: een gesprek met Hans Andreus (31 maart 1954).

Dagboek

Het interessantst lijken me de dagboekfragmenten: zijn dagboekfragmenten van de maand januari 1958 (pagina's 88 tot en met 105) met verslagje over Louis Paul Boon op bezoek ("André vindt dat hij een kruiperig gezicht en stem heeft. Dit is niet zo. Wel onderdanig uit onzekerheid"). Idem voor een uit losse pagina's bewaard dagboek 1958-1959.

Wie belangstelling heeft in een aantal zakelijke en familiebrieven komt aan zijn trekken. Zijn wedervaren in Amerika (1959-1960) verhullen nauwelijks zijn wrevel en gebrek aan interesse in reizen. Claus schreef ook bijdragen voor radio Gent, in de loop van de jaren 1960. Die vinden we terug in het merkwaardige hoofdstuk 'Het plaatje dat ik u wil laten horen'. Synopsissen voor films mochten uiteraard niet ontbreken.

Verrukking

Niet meteen wereldschokkend maar belangrijk voor de ingewijden is een hoofdstuk met suggesties aan Johan De Roey die in 1964 het eerste boek over Claus publiceerde dat veel biografische informatie bevatte.

Wel merkwaardig is het dagboek 1968 (van 11 november 1968 tot 15 juni 1970) toen Claus met Elly en Thomas in een boerderij in Nukerke woonde: 39 pagina's die je vaak in verrukking brengen. Idem voor de daaropvolgende dagboeken uit 1969, 1975, 1976. Brieven van Claus en een reeks recentere gedichten ronden het boek af.

De titel, *De wolken*, is van Claus zelf, vertelt Schaevers in zijn nawoord: "die was bestemd voor het grote boek dat hij nog zo graag had geschreven".

John RIJPENS

DE WOLKEN. Uit de geheime laden van HUGO CLAUS. Samengesteld door Mark Schaevers. Uitgeverij De Bezige Bij Amsterdam, 2011; 333 pagina's; 29,90 euro.

BOEKEN

Wiens brood men eet, diens woord men spreekt. Het ligt dus voor de hand dat, zoals in de Romeinse tijden toen keizer Septimius Severus (193-211) de Garamantes over de knie legde en de limes tripolitanus (de verste grens van het Rijk in de Sahara) fors naar het zuiden opschoof, de berbers opnieuw het zand opzoeken als hun macht geknakt wordt. Met de bedoeïen Moeammar Kadhafi gaat het niet anders. In Tripoli is het nieuwe bewind bezig de biljetten van 50 Libische dollar uit de omloop te halen. Grote Broeder Leider staat er met zijn beeltenis op.

Het Amazighcomplot

Niet dat hij versaat. Dat is een geharde woestijnrover onwaardig. De kolonel die in 1969 Libië's eerste en enige koning, Idris, omverwierp, houdt stug vast aan zijn semitische herderstradities: de burgeroorlog is hem vreemd, het gaat hem om bloedwraak en loyauteit (in moderne termen: geld en bondgenootschappen). Zo heeft hij 42 jaar dictatuur volgehouden, zo wil hij ook ten onder gaan. Van realiteitszin kun je hem moeilijk verdenken, de man die zo ijdel was dat hij honderden djellaba's, tunieken, kilims (bidtapijtjes, al kun je Kadhafi er moeilijk van verdenken diepgelovig te zijn), mutsen en kaftans mee te slepen in zijn gevolg, telkens hij buitenlandse gasten ontving of reizen ondernam. Indruk maken was zijn prioriteit.

Zelfverrijking

Dat lukte vrij goed, zo lang de economie, en dan met name de opbrengsten van de oliewinning, in zijn voordeel speelden. Kadhafi gebruikte dat geld niet alleen om zichzelf te verrijken (al verkocht hij nog gauw een vijfde van Libië's goudvoorraad vooraleer de grond hem echt te heet onder de voeten werd). Hij was tenslotte "keizer Bokassa" niet van de Centraal-Afrikaanse Republiek. Hij heeft de petrodollars minzaam verspreid, voor een gedegen huisvesting en sociale zekerheid gezorgd, zo goed als gratis onderwijs geboden, de emancipatie van de vrouw (in de Arabische wereld een zeldzaamheid) fors bevorderd (ook al kneep hij ze graag zelf in het donker), en een vitale waterbevoorrading laten uitwerken.

Maar de nomade in hem heeft nooit een vaste huisvesting gevoeld. Hij bleef, zoals in zijn tent, afgezonderd van de echte wereld. En naarmate het succes (en de rijkdom) bleef toenemen, verwarde hij steeds meer zijn oase met de staatshuishouding. Stammen die hem niet welgezind waren, zeker niet in het oostelijke Cyrenaika, waar het

koningshuis vandaan kwam, mochten zich aan represailles en blote onderdrukking verwachten. Wie niet meeging in zijn lucide invallen – de steun aan de Palestijnse terreur, de wapenleveringen aan afscheidingsbewegingen (ook aan het IRA en de ETA), de wilde pogingen om tot Arabische eenheidsstaten te komen, de diepzinnige maar warrige dromen over broederschap en de utopische radenrepubliek in zijn Groene Boekje, de latere droom van een Verenigd Afrika onder Libisch leiderschap, de ommezwaai naar het Westen en de afzwering van de massavernietigingswapens – was tegen hem. En zou dat aan den lijve ondervinden.

Kartonnen Khadafi

Ik ben ooit met toenmalig minister van buitenlandse zaken Louis Michel bij hem ontvangen. In Sirte. Na het gekende spelletje (dat ook Castro geregeld toepaste) van 'wordt ontvangen'-'wordt niet ontvangen', 'klaarstaan'-'afblazen', dat dagen aansleepte, om te laten voelen wie de Chef was. Met paradebijeenkomsten waarbij ministers overeenkomsten tekenden onder het alziend oog van kartonnen afbeeldingen van de Grote Gids, die moesten gegroet worden. Met een fouillering door de vrouwelijke lijfwacht die niet veel goeds voorspelden voor de rest van de nacht. Met een lijfelijke afkeer die hij had van vreemde luizen en een (gespeelde ?) desinteresse die lieten blijken hoe hij dacht over de hovelingen.

Maar niet zonder een leepheid die arrogantie van de macht nu eenmaal verleent, Moboetoe indachtig. Uit gevonden, geheime documenten blijkt maar al te duidelijk dat MI6 en CIA soms zijn toespraken schreven, verdachten in Libië lieten 'ondervragen' (zeg maar: 'folteren'), toegang kochten tot Arabische bedrijfsorders, stemmen aftroegden in het VN-halfmond, en zaakjes regelden zodat het voor iedereen op zijn voordeligst uitdraaide.

Kadhafi was er zich goed van bewust dat zijn land over de grootste oliereserves in de regio beschikte, en dus firma's en landen tegen elkaar uit kon spelen. Hij bakte zoete broodjes met oudkolonistator Italië (ENI staat te popelen om met de Nationale Overgangsraad te herbeginnen), speelde Midden-Europa uit elkaar (schoffeerde Zwitserland na de episode van zijn zoon Hannibal, die nu in Algerije zit, en haalde Oostenrijk aan – OMV zou wat graag opnieuw beginnen olie oppompen nu), lokte baggeraars (ook Belgische) en waterzuiveraars. Vergeten was zijn vergeefse fosfaatorlog om de strook van Aozou met Tsjaad, zijn bemoeienissen in Egypte, zijn gejengel in de VN en zijn dubieuze rol in de zwarte economische migratie naar de Europese Unie (Malta, Lampedusa, Zuid-Spanje).

Syrië als opvang

Verdwijnt Kadhafi ? Allicht. De sluiptwegen zijn uitgetekend: zijn vrouw en twee zoons van Algerije naar Europa; Saadi de voetbalster naar Niger; Khamis mogelijk gesneuveld; zijn privéverpleegster terug naar Oekraïne. Hijzelf ondergedoken, zijn laatste getrouwen worden opgeofferd: in Bani Walid, in Sabha, in Sirte. Sommigen mogen nu al de vierschaar (en de doodstraf) onder ogen zien, zoals topspion Boeazid Dorde, opgepakt in Tripoli. Of Kadhafi zelf eraan gaat is weinig waarschijnlijk. Syrië houdt hem de hand boven het hoofd, Niger en Boerkina Faso (en mogelijk ook Mali) zijn best bereid hun berberse volksgenoot, hun toereager, hun amazigh op te nemen. Maar ook Kadhafi gaat the way of all flesh: de ondergang tegevoet. Voor de foute redenen, zoals meestal. In naam van de "democratische omwentelingen in de Arabische wereld". Iets nuchterder: voor het grote gewin van de grote oliemaatschappijen. En het strategisch belang van enkele grote mogendheden.

Lukas de Vos

Politici zijn mensen, dat klinkt verbazingwekkend

De dood van de broer van Elio Di Rupo, na die van de moeder van Johan Vande Lanotte en de grootmoeder van Wouter Beke doet media en politici er aan herinneren dat het politiek bedrijf uit mensen bestaat. Als ik de aandacht daarvoor in de media zag, durf ik bijna te concluderen dat ons dat allen enigszins verbaast.

Nochtans is de menselijke factor in intense onderhandelingen zeker van grotere invloed dan ideologieën, en vermoedelijk even sterk als belangen. Ben je ongevoelig voor die menselijke aspecten, dan mis je als politicus/politica heel veel. Ook fraaie dingen die tegen je eigen politieke instincten ingaan. Neem Elio Di Rupo zelf, waarover ik een stukje schreef op onze Kippenvelblog (*).

Net zestig geworden is hij misschien op weg om premier te worden van dit land. Nu al is hij twaalf jaar de voorzitter van één van de grootste partijen van België en al tien jaar burgemeester van Bergen. Voordien was hij vicepremier en europarlementslid, naast doctor in de scheikunde.

Di Rupo

Niet slecht voor een immigrantenzoon, die opgroeide in een armzalig huis in de buurt van La Louvière, als zevende kind van een gezin dat net uit Italië was toegekomen, op zoek naar werk en inkomen. Vader stierf na een jaar in een verkeersongeval en drie van de kinderen moesten naar het weeshuis. Zijn door hem verafgode moeder, die zelf niet kon lezen of schrijven, zorgde dat hij naar school ging en, met de hulp van een leraar die zijn talent erkende, ook verder kon studeren. Bovendien is Elio Di Rupo homo, wat tot iets meer dan een decennium geleden een echte carrièrehandicap vormde.

Ik weet het, er zijn veel Elio's in ons land. Mensen die zelf de maatschappelijke ladder opklimmen, die zich waarmaken in een sector waar ze oorspronkelijk niet in thuis hoorden en die elk individueel hun barrières moeten overwinnen

Maar laten we in Vlaanderen, ook al verschillen onze opvattingen, ook al zijn we politieke concurrenten en zijn onderhandelingen inhoudelijk bikkelhard, toch even een beetje generositeit opbrengen, met een oog voor de menselijke kant van de politiek. Laten we dus maar toegeven dat de biografie van Elio Di Rupo een merkwaardig succesverhaal is, opgebouwd op talent en grote werkkraft. En misschien wel één van de meest merkwaardige emancipatievoorbeelden in België van de afgelopen decennia. Een beetje zoals de boerenzoon die enkel met een studiebeurs van mijnheer pastoor aan de universiteit geraakte, of de zoon van een mandenmaker die maar tot zijn tiende

naar school ging, maar zich opwerkte via de avondles en het verslinden van een massa boeken uit de bib.

Amerikaanse droom

Als dergelijke mensen het tot eerste minister schoppen – of bijna, zoals Elio Di Rupo – dan is dat een variant op de Amerikaanse droom, zeg maar, in ons eigenste land. En ook als we Di Rupo straks politiek weer zullen moeten bekampen, zeg ik toch maar 'oef' tegen een samenleving die zoiets mogelijk maakt.

(*) © www.kippenvel.org